

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An sicut Testamentum sine solemnitatibus jure positivo requisitis factum, ad profanam causam, in foro externo invalidum est, ita etiam sit invalidum in foro conscientiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

cionem falsitatis, & ipsi vel heredes, vel legatarii institui possint, & ad testificandam in iudicio sint idonei, ac presentes coram intueantur testatorem. Tertio requiritur, ut omnes & singuli subscribant propria manu, ac subsignent proprio, vel alieno sigillo. Quarto denique requiritur, ut totum negotium testandi, uno eodemque tempore, & loco, uno contextu, nullo alio negotio interveniente peragatur, nisi modica sit tantum interruptio, ob urgentem causam: ad nuncupativum tamen testamentum sufficit, si testator coram septem testibus idoneis, quales modò descripsimus, ad hoc specialiter vocatis, suam voluntatem, circa hæredis institutionem, & legata palam articulata, & distincta voce, aperiat, ut intelligi possit; & quamvis etiam in hoc nuncupativo testamento scriptura adhiberi possit, hæc tamen non est de substantia talis testamenti, sed conducit tantum ad meliorem probationem. Vide Civilistas.

§. II.

An solemnitates juris Civilis requirantur etiam ad testamentum de jure Canonico?

R Esponderetur certum esse, quòd de jure Canonico in terris temporali jurisdictioni Summi Pontificis subiectis, non requirantur solemnitates omnes de jure Civili requisitæ, sed sufficiat ad valorem testamenti, ad profanas causas facti, à Parochiano, coram duobus, aut tribus testibus idoneis, & Parocho, aut in vicem Parochi, duobus aliis testibus presentibus, factum id fuisse, prout clarè id constat *ex cap. Cum esset 10. h. t.* non
Compend. Pirhing.

quidem, quòd major numerus testium contra legem divinam, Sanctorum PP. instituta, & generalem consuetudinem Ecclesiæ positivè prohibentem, sit, sed quòd nullibi talis major testium numerus in lege Divina, aut SS. PP. institutis, aut à generali Ecclesiæ consuetudine, requiratur. Quòd verò Clerici etiam in terris Imperii, aliorumque Regnorum, validè testari possint (cæteris paribus) juxta relata dispositionem juris Canonici *in ci. cap. Cum esset.* relata, probabile quidem est, cum non videantur esse obligati ad dispositionem juris Civilis, nimium restringentis, ad certas solemnitates testandi licentiam, & quia in Clericos jurisdictio Laicorum tam facilè in materia odiosa non admittitur; movent tamen passim AA. attendendam esse in praxi loci consuetudinem, juxta quam in terris imperii, in testamentis etiam Clericorum ad profanas causas factis, juris Civilis dispositio attenditur; sicuti enim in materia contractuum accommodare se debent Clerici legibus politicis secularibus, ita etiam in materia testamentorum.

§. III.

An sicut testamentum sine solemnitatibus jure positivo requisitis factum, ad profanam causam, in foro externo invalidum est, ita etiam sit invalidum in foro conscientie?

O mnes in hoc conveniunt, quòd lex humana, sive Ecclesiastica, sive Civilis illa sit, possit certam formam, ac solemnitates præscribere actui, quibus non observatis, actus sine talibus requisitis factus, in utroque tam conscientie, quam

quàm externo foro, nullus sit, ante omnem Iudicis sententiam; quomodo autem de facto forma, & solemnitates in testamentis requisitæ, se habeant, multùm quidem, probabiliter tamen in utramque partem disputatur. Probabiliora videntur.

Quòd hæres in testamento minùs solemniter institutus, uti & legatarius, si certus sit, quòd testator voluerit ipsi hæreditatem, vel legatum acquiri, retinere possit in foro conscientie hæreditatem talem, aut legatum tale, si sine vi & fraude ea consecutus sit, donec in iudicio ab ipso reperatur, cum enim naturaliter sit debita, ex voluntate defuncti, & tantùm Civiliter, ex defectu solemnitatum indubita, repeti quidem poterit in iudicio, si errore facti soluta sit, ad nullam tamen restitutionem in foro conscientie, ante sententiam iudicis obligatur hæres talis, vel legatarius, cum ex obligatione naturali ea soluta sint. Si tamen contra hæredem talem, in testamento tali minus solemniter, & non privilegiato scriptum, sententia à Iudice feratur, quâ ad restituendam hæreditatem hæredi ab intestato v. g. condemnetur, tenetur in conscientia restituere hæreditatem, si eam jam adiit, & legatarius legatum, tum quòd naturalis obligatio inefficax sit, quæ per exceptionem legis Civilis elidi potest, tum quòd testamenti valor à juris positivi solemnitatibus dependeat, & consequenter hæres, aut legatarius esse non possit, qui contra se jus positivum habet, saltem post sententiam justam Iudicis conformiter legibus positivis latam.

§. IV.

An solemnitates Iuris Civilis requirantur in testamentis ad pias causas?

Respondetur negativè, ad hanc enim testamentorum valorum utroque foro, in favorem piarum causarum, plus non requiritur, quam habeantur ea, quæ de jure naturalium gentium requiruntur; voluntas testatoris, & potestas testandi constet, prout sumitur ex cap. *Religiosi. b. e.* ita ut testes etiam, qui in articulo requiruntur, non tam requirantur ad valorem testamenti talis, quam ad probationem, si de voluntate testatoris aliunde non constet; neque enim causæ tales, ut ait Pontifex, leges Civiles tractari debent, sed suis ob juris Civilis dispositionem prædicari: & hinc valida sunt testamentaria pias causas, si solo nutu, aut sigillo testatoris, etiamsi nulla in tali testamento sit facta hæredis institutio, etiamsi qui in talibus testamentis ad probationem interveniunt, rogati non sint, aut fœminæ; etiamsi in alterius voluntate sit facta commissio, ita ut legatum in testamento tali non solemniter institutum facta, solvenda sint, etiamsi testamentum quoad hæredis institutionem nullum sit, & valeant etiam legata piana in testamento ad pias causas facta, quamvis non omnes solemnitates à Iuris Civilis requisitæ interveniant, &c.